

Bilag 2

Klimatiltag i Københavns Kommunes selskaber

18. september 2020

Baggrund

Borgerrepræsentationen vedtog med budgetaftalen for 2020 en kortlægning af mulige tiltag, som understøtter Københavns Kommunes målsætning om CO₂-neutralitet i 2025, jf. nedenstående uddrag fra aftalen.

Sagsnummer
2020-0091601

Dokumentnummer
2020-0091601-3

*"3. Kortlægning af tiltag i Københavns Kommunes selskaber
En større andel af den grønne omstilling skal komme fra kommunens selskaber. Parterne anbefaler, at de ni større selskaber, som kommunen er medejer af, i 1. halvår af 2020 gennemfører en kortlægning af mulige tiltag, som kan understøtte målsætningen om CO₂-neutralitet. Teknik- og Miljøforvaltningen og Økonomiforvaltningen vil indgå i et samarbejde med kommunens selskaber vedrørende kortlægningen."*

For at kunne kortlægge mulige tiltag i Københavns Kommune selskaber har Teknik- og Miljøforvaltningen og Økonomiforvaltningen i foråret 2020 gennemført interviews med og indhentet relevante oplysninger fra kommunens ni større selskaber til brug for kortlægningen.

Forvaltningerne har valgt ikke at kontakte Arena CPHX P/S, der står bag byggeriet Royal Arena, da selskabet ikke står bag den daglige drift og afvikling af arrangementer. Denne opgave varetages af Danish Venue Enterprise A/S (Live Nation). I stedet har forvaltningerne valgt at inkludere BIOFOS A/S, som ejes af HOFOR-koncernen. BIOFOS har i kraft af deres ejerskab af tre rensningsanlæg et stort energiforbrug, ligesom at de indgår i flere udviklingsprojekter på energi- og ressourceområdet.

De ni selskaber er:

- HOFOR-koncernen
- BIOFOS (som ejes igennem HOFOR-koncernen)
- Centalkommunernes Transmissionsselskab I/S (CTR)
- I/S Amager Ressourcecenter (ARC)
- Udviklingsselskabet By & Havn I/S
- I/S Vestforbrænding
- Metroselskabet I/S
- Trafikselskabet MOVIA I/S

Byens Udvikling
Klima
Njalsgade 13
Postboks 348
2300 København S

EAN-nummer
5798009809452

- Hovedstadens Beredskab I/S

I kortlægningen har der været fokus på selskabernes overordnede målsætninger og indsats på klima- og energiområdet i drift og investeringer, samt selskabernes rapportering af indsatsen, konkrete igangsatte eller planlagte indsatser og projekter, som ikke allerede indgår i Københavns Kommunes klimaplan, samt selskabernes anlægsinvesteringer.

Overordnet vurdering af selskabernes indsats på klimaområdet i forhold til deres drift

Det er overordnet forvaltningernes vurdering, at Københavns Kommunes selskaber drives energimæssigt effektivt, og at de fleste selskaber har fokus på klima, energi og bæredygtighed i deres strategier, enten direkte eller indirekte gennem de aktiviteter og opgaver, som selskaberne udfører og har ansvar for.

Selskaber med et stort energiforbrug i driften, som HOFOR, CTR, ARC og BIOFOS, har alle fokus på løbende energioptimering, og har i høj grad opnået de effektiviseringsgevinster, som forvaltningerne ser andre byer arbejde med fx Amsterdam.

Selskaberne er i forbindelse med kortlægningen blevet bedt om supplerende information om følgende:

Har selskabet en formuleret klima- og/eller energipolitik for den interne drift og indgår den som et element i den strategiske planlægning for selskabet?

For selskaber som HOFOR, ARC, CTR, BIOFOS og Vestforbrænding er energi og klima en direkte del af deres drift og forretning, og det indgår som et centralt element i selskabernes strategiske planlægning. For MOVIA indgår det også som en del af selskabets drift og den strategiske planlægning. Dette gælder også for By & Havn og selskabets forretningsstrategi 2020-2023. En reduktion af energiforbruget indgår som en del af Metroselskabets strategi 2018-2022. Hovedstadens Beredskab har ikke en formuleret politik på området, men det indgår i en række konkrete initiativer og selskabets risikobaserede dimensionering, hvor man fremover ønsker at inddrage klima- og energipolitik i større omfang.

Indgår data for klimapåvirkning og eventuelt indsats på energiområdet fra driften af selskabet i jeres årsrapportering?

Hos HOFOR, CTR, By & Havn, BIOFOS og Movia indgår data for energi- og klima i selskabernes årlige afrapportering. Energiforbrug indgår i Metroselskabets årlige afrapportering. ARC og Vestforbrænding er ved at udvikle disse rapporteringer. Hovedstadens Beredskab har ikke en sådan årlig rapportering.

Har selskabet en formuleret CSR-politik?

HOFOR, Movia, CTR, By & Havn, Metroselskabet og Vestforbrænding har en formuleret CSR-politik, og ARC har det som ambition at udvikle denne. BIOFOS og Hovedstadens Beredskab har ikke en CSR-politik, men arbejder med flere initiativer, som normalt indgår i en CSR-politik.

Selskabets anlægsinvesteringer

En række af Københavns Kommunes selskaber har betydelige anlægsinvesteringer, hvor de har mulighed for at sætte en grøn dagsorden. Det kan ske gennem krav i forbindelse med udbud og indkøb, fx ved udbud af bygge- og anlægsmaterialer og kørselsopgaver i forbindelse med bygge- og anlæg. På begge områder har Københavns Kommune igangsat initiativer, hvor det kan være relevant for selskaberne at vurdere muligheden for en indsats, som begge har et betydeligt potentiale i forhold til både klimaindsatsen og Københavns Kommunes grønne profil.

I 2019 var de samlede anlægsinvesteringer i selskaberne på omkring 7,2 mia. kr., og i de kommende år forventes de at ligge på i størrelsesordenen 3-6 mia. kr. om året. Metroselskabet og HOFOR har langt de største anlægsinvesteringer de kommende år.

Videre proces og anbefalinger (indsatsområder)

Set i lyset af Københavns Kommunes høje ambitioner på klima- og energiområdet er det vigtigt, at selskaberne også arbejder med et højt ambitionsniveau i deres strategier og drift.

Til at understøtte dette er det derfor forvaltningernes anbefaling, at ledelserne i kommunens selskaber er opmærksomme på nedenstående områder:

Energi og klima i selskabernes strategier og årlige rapporteringer

Energi og klima er en central del af virksomhedsdriften i mange af kommunens selskaber. Der er allerede stor fokus på hele tiden at effektivisere driften i selskaberne og deres bygningsmasse. Det er vigtigt at fastholde dette fokus, ikke mindst de steder, hvor der er mulighed for yderligere rentable effektiviseringer, også i forbindelse med nye investeringer. Et fokus på at sikre energirigtig drift, samt flytte energiforbrug til tidsrum, hvor energien er grønnest, bør ligeledes fortsat fastholdes og fremmes.

Energi, klima og CSR fylder således en del i flere af selskabernes strategiske arbejde. Forvaltningerne anbefaler,

- at ledelserne i kommunens selskaber i forbindelse med udarbejdelse af selskabernes årsrapporter, strategier mv. efterspørger, at der er særligt fokus på rapporteringen af eksekverede, kommende og mulige nye energi- og klimatiltag. Ledelserne kan herudover undersøge, om der er bygninger i selskabernes ejendomsportefølje, som kan gøres mere ved. Ligeledes kan ledelserne undersøge, om der er områder, hvor selskaberne kan fremme energirigtig drift yderligere eller flytte energiforbrug til tidsrum, hvor energien er grønnest.

Selskabernes egne køretøjer er fossil- og emissionsfri, samt øget fokus på bygge- og anlægsmaskiner

Københavns Kommunes selskaber har køretøjer til forskellige formål; personbiler, varebiler, lastbiler og specialkøretøjer som ambulancer og brandbiler. Kommunen har som mål, at kommunens egne mindre køretøjer er fossilfri i 2025, og man er godt på vej til at nå dette mål. Til

at understøtte udviklingen mod fossil- og emissionsfri tunge køretøjer gennemføres i perioden frem til 2023 et udviklingsprojekt med anvendelse af næsten fossilfri drivmidler til disse køretøjer. Der bliver ligeledes i perioden 2020-2021 gennemført udbud af op til 10 pilotprojekter med fossil- eller emissionsfri maskiner indenfor byggeri og anlæg i kommunes egne projekter.

Der arbejdes også for, at der kommer krav om fossil- og emissionsfri tunge køretøjer nationalt, bl.a. gennem Klimapartnerskabet for bygge og anlæg. Selskaberne kan evt. afvente disse test og dermed nyttiggøre de erfaringer, som kommunen indsamler vedrørende potentialet for emissionsfri arbejdsmaskiner.

På baggrund af erfaringerne fra Københavns Kommunes egne aktiviteter på området anbefaler forvaltningerne,

- at ledelserne i kommunes selskaber ser på mulighederne for at anvende fossil- og emissionsfri maskiner. Selskaberne opfordres desuden til at vedtage en strategi om, at selskabernes vejkøretøjer bør være fossil- eller emissionsfrie senest i 2025, og at der anvendes fossil- eller emissionsfrie bygge- og anlægsmaskiner.

Bæredygtighed og reduktion af CO₂-udledning i indkøb og bygge- og anlægsprojekter

Københavns Kommune indkøbte for 8,2 mia. kr. i 2019 og gennemførte bygge- og anlægsprojekter for 2,0 mia. kr. i 2019 (Byggeri København 1,4 mia. kr. og øvrige anlægsprojekter 0,6 mia. kr. og omkring 0,3 mia.kr. yderligere i 2020). Der lægges vægt på, at der stilles grønne krav i forbindelse med udbud og indkøb. Kommunens selskaber gennemfører ligeledes betydelige indkøb og adskillige større bygge- og anlægsarbejder. Københavns Kommune har i det seneste år vedtaget nye politikker for både grønne indkøb og nye miljøkrav til byggeri og anlæg. Herudover er der igangsat test om fossil- og emissionsfri arbejdsmaskiner, som nævnt i forrige afsnit.

Forvaltningen anbefaler,

at ledelserne i kommunens selskaber arbejder for, at indkøb og bygge- og anlægsprojekter udbydes med fokus på bæredygtighed og reduktion af CO₂-udledning, fx fra byggematerialer, bygge- og anlægsprocesser, og at byggeprojekter gennemføres med DGNB eller tilsvarende certificering.